

в) раціональна спланованість заняття із застосуванням комп'ютера і нових інформаційних технологій;

г) достатність часу для виконання самостійних робіт.

Частою помилкою при використанні комп'ютерних технологій у процесі навчання є постійне сидіння студента за комп'ютером. Щоб запобігти цьому, потрібні різноманітні форми навчальної діяльності. Це і фронтальна робота з актуалізації знань, і групова чи парна робота студентів з оволодіння конкретними навчальними вміннями, і дидактичні ігри, усні і письмові завдання. Все це має бути скомпоновано викладачем у такий спосіб, щоб комп'ютер ставав не самоціллю, а лише логічним і вкрай ефективним доповненням до навчального процесу.

Необхідність застосування нових інформаційних технологій у системі освіти загалом і у ході вивчення економічних дисциплін зокрема — це нагальна вимога сьогодення. Ми маємо на увазі не лише сучасні технічні засоби і новітні форми і методи викладання, а й абсолютно новий підхід до навчання, який допомагатиме реалізувати принцип інтерактивного, комунікативно-орієнтованого навчання, забезпечить індивідуалізацію і диференціацію з урахуванням особливостей студентів, їх рівня і схильностей.

Мелащенко О.Б., старш. викл.
кафедри інформаційних систем в економіці
Люта О.О., асистент
кафедри економіко-математичного моделювання

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Як відомо, під сучасними інформаційними технологіями розуміють інформаційні технології, які базуються на використанні сучасних апаратних і програмних засобів. Сюди можна віднести і мобільні комунікаційні пристрої (планшети, смартфони, нетбуки), і сучасні засоби передачі, зберігання та обробки інформації. Зокрема можна виділити соціальні мережі як засіб комунікації та хмарні технології як засіб і середовище обробки та зберігання інформації.

Із введенням системи електронних журналів наш ВНЗ зробив крок до застосування сучасних інформаційних технологій. Але таких кроків ще можна зробити багато — наприклад зробити електронний розклад з можливістю внесення змін за погодженням зі студентами, викладачем і деканатом; розгорнути окремий сервіс комунікації на кшталт соціальної мережі, але освітньої направленості, для того щоб, наприклад, можна було формувати міжфакультетні групи для вибіркових дисциплін; отримувати зворотній зв'язок стосовно змісту пропонованих курсів; надавати актуальну інформацію про плин освітнього процесу; розповсюджувати освітні новини тощо.

Задля економії коштів на платне ПЗ і внеможливлення його крадіжки перспективним представляється створення приватної (ВНЗівської) хмари, яка б зберігала та забезпечувала функціонування різноманітних програм — як зразків бізнесових прикладних програм, так і офісних додатків, систем тестування і навіть операційних систем. З іншого боку, такий підхід до зберігання та використання ПЗ може полегшити отримання зразків прикладних програм від виробників, та їх підтримку в актуальному робочому стані. Крім того, хмара може виступати як середовище зберігання навчальних матеріалів викладачів і студентів, що забезпечить їх збереження та можливість користування з будь-якого комп'ютера, що матиме доступ до хмари.

Задачею ВНЗу є не тільки навчання студентів останнім надбанням в науці і техніці, але і застосування цих здобутків, щоб і студенти і викладачі мали змогу отримати реальний досвід роботи з ними. Тож застосування сучасних інформаційних технологій найкраще слугуватиме цій меті.

Петренко Л.М., к.е.н., ст. викладач
кафедри інформатики

ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освіта як одна з підсистем суспільства активно відгукується на зміни та процеси, які в ньому відбуваються, разом з тим вона вносить свій вклад в оновлення освітньої практики. Освіта пови-

нна формувати здатність людини до дієвої участі в суспільних процесах, передбачаючи такі форми взаємодії людей, за яких стає можливим їх гармонійний розвиток, — діалог та взаєморозуміння. У світлі нових тенденцій в освіті від викладача вимагається зростання у студентів здатностей до самопізнання та самовдосконалення. Відбувається переосмислення рольових позицій викладача, який усе більше стає «координатором», ніж безпосереднім джерелом знань та інформації. У зв'язку з цим освітній процес в університеті здійснюється як взаємодія його суб'єктів (викладачів і студентів), у результаті якої майбутній спеціаліст приймає й оволодіває цілісним образом професії, духовними цінностями. Тому змінюється освітня модель — як тип відношень, взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Викладачу необхідно вирішувати задачі, спрямовані на розвиток кожного студента. Знання та вміння при цьому є не тільки самостійною ціллю, скільки засобом в процесі розвитку. Домінуюча роль викладача замінюється роллю співучасника освітнього процесу, який повинен бути побудований у формі діалогу між студентом і викладачем. Передача формалізованих знань через лекції або підручники повинні уступити місце проблемним ситуаціям, вирішення яких вимагає взаємного пошуку студента і викладача. Таким чином, мета педагогічної взаємодії полягає в сприянні становленню професійної компетентності майбутнього спеціаліста. Виходячи з цього, можемо визначити наступні позиції викладача у взаємодії зі студентами:

- *викладач-консультант* — сутність позиції викладача полягає в тому, що в його діяльності відсутній такий компонент, як традиційний виклад матеріалу, навчальна функція замінюється консультуванням, яке може здійснюватися як у реальному, так і в дистанційному режимі;

- *викладач-модератор* — використання спеціальних технологій, що допомагають організувати навчальний процес вільної комунікації, обміну думками, судженнями, які в свою чергу підводять студента до прийняття рішень за рахунок реалізації внутрішніх можливостей. Методами роботи є такі, що спонукають студентів до діяльності, виявляють у них проблеми, організують дискусійний процес, атмосферу партнерського співробітництва.

- *викладач-тьютор* — здійснює педагогічний супровід студентів, розробляє групові завдання, організовує групові обговорення якої-небудь проблеми. Діяльність викладача спрямована на роботу з суб'єктивним досвідом студента: аналізує пізнавальні інтереси, наміри, потреби студента, розробляє завдання, способи мотивації та напрямки проектної діяльності. Задачами викладача є допомогти студенту отримати максимальну віддачу від навчання, слідкувати за навчальним процесом, здійснювати зворотній зв'язок;

- *викладач-фасилітатор* — це позиція сприяння студенту в процесі навчання, визнання його права на вільний вибір напрямку свого розвитку. Викладач розуміє, що навчання завжди індивідуалізовано, тому будує відкрити, не рольову взаємодію зі студентами, в якій всі учасники навчаються. Задача викладача в такій взаємодії — слідувати індивідуальним інтересам студентів.

Діяльність викладача в організації взаємодії в освітньому процесі спрямована на максимально повне розкриття потенціалу студента. Механізм процесу взаємодії суб'єктів освітнього процесу полягає у відкритості та взаємному прийнятті один одного, в чому і є унікальна цінність для кожного з його учасників.

Потапенко С.Д., к.е.н., доцент
кафедри інформаційного менеджменту

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Викладання дисциплін професійного спрямування для студентів напрямів підготовки «Комп'ютерні науки» та «Економічна кібернетика» є важливою і необхідною задачею потрібною для розбудови економіки нашої держави. Важливість даного процесу обумовлена вимогами сьогодення та директивними настановами керівництва нашої країни. Так, під час зустрічі у Баку прем'єр-міністрів України та республіки Азербайджан була відмічена необхідність посилення та збільшення рівня підготовки спеціалістів ІТ-галузі в Україні. Зокрема відзначалась потреба у збільшенні кількості фахівців — на 2000 осіб у 2012 році та на 10 000 осіб у 2013 році. Прем'єр-міністр нашої держави також визначив складові умови якісної підготовки ІТ-фахівців — необхідність розбудови сучасної лабораторної та матеріально-технічної бази [1]. Іншим важливим аргументом є актуальний розподіл вакантних посад станом на 2012 рік, де приблизні відсотки за